

Universiteit
Leiden
The Netherlands

The Greek political publishing field during the long 1960s, exemplified by the case of Istorikes Ekdoseis, 1963-1981

Mais, C.

Citation

Mais, C. (2020, September 22). *The Greek political publishing field during the long 1960s, exemplified by the case of Istorikes Ekdoseis, 1963-1981*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/136910>

Version: Publisher's Version

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/136910>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Cover Page

Universiteit Leiden

The handle <http://hdl.handle.net/1887/136910> holds various files of this Leiden University dissertation.

Author: Mais, C.

Title: The Greek political publishing field during the long 1960s, exemplified by the case of Istorikes Ekdoseis, 1963–1981

Issue Date: 2020-09-22

SAMENVATTING

Deze dissertatie gaat over politieke publicaties in de Griekse *lange jaren zestig*, 1963-1981. In het bijzonder geeft het een historisch verhaal van de Griekse linkse uitgeverij in brede zin (inclusief communistische, linkse, anarchistische, tegenculturele en alternatieve media) gedurende deze periode.

Het belangrijkste argument van deze dissertatie is dat de Griekse politieke uitgeverij in de onderzochte periode een onderscheidend publicatievakgebied vormde, in termen de verhandeling van John B. Thompson over de theorie van het publicatievakgebied, die op haar beurt gebaseerd is op de theorie van Pierre Bourdieu. Ik stel dat het politieke publicatievakgebied zich onderscheidt van het handelsuitgeversvakgebied door de betekenis van de vijf door Thompson gedefinieerde bronnen van kapitaal (economisch, sociaal, menselijk, intellectueel, symbolisch). Hoewel alle vijf aanwezig zijn in het politieke publicatievakgebied, is het economische kapitaal, dat van vitaal belang is in het handelsuitgeversvakgebied, van minder belang, terwijl het symbolische kapitaal van het allergrootste belang is. Het is mogelijk om kenmerken te delen in tijd en ruimte, maar veralgemenen zonder onderzoek kan gemakkelijk tot verkeerde conclusies leiden, aangezien vakgebieden zich in de tijd ontwikkelen en ook worden beïnvloed door de specifieke sociale, politieke, economische en technologische omstandigheden van elk land. We moeten dus elk vakgebied in een specifiek tijds- en ruimtekader onderzoeken en door gebruik te maken van de publicatievakgebiedtheorie de specifieke kenmerken ervan specificeren.

Om mijn belangrijkste argument te illustreren gebruik ik in Hoofdstuk 1

verschillende case studies, en een belangrijke case study, die van Istorikes Ekdoseis, in de laatste twee hoofdstukken. Archiefonderzoek is gebruikt om het universum van Istorikes Ekdoseis en andere case studies te reconstrueren. Helaas zijn er slechts fracties van de archieven teruggevonden. Een volledige reconstructie van het publicatieproject van Istorikes Ekdoseis zou niet mogelijk zijn geweest zonder het uitgebreide gebruik van de mondelinge geschiedenis. Mondelinge geschiedenis heeft mij ook in staat gesteld een idee te ontwikkelen wat betreft het publiek en het lezerspubliek van de publicaties - informatie die niet op een andere manier kon worden verkregen. Het internet en de sociale media zijn in dit opzicht cruciale bronnen gebleken. De ontbinding van de revolutionaire bewegingen van de lange jaren zestig resulteerde in de verspreiding van hun leden, niet alleen over Griekenland maar zelfs over de hele wereld. Het internet heeft de mogelijkheid geboden om ze op te sporen door te zoeken op het web of in verschillende databases. De recente social media-hausse bood de mogelijkheid om contact op te nemen met voormalige spelers uit het veld of lezers.

Hoofdstuk 1 geeft een overzicht van het Griekse politieke uitgeversvakgebied in de lange jaren zestig. In dit hoofdstuk wordt het Griekse politieke uitgeversvakgebied in kaart gebracht en wordt besproken hoe zowel de interne als de internationale politieke ontwikkelingen hun invloed hebben gehad op de vorming en het uiteenvallen van het vakgebied. In dit hoofdstuk worden ook kwesties van tijd en ruimte besproken. Het politieke publicatievakgebied weerspiegelt de onderliggende maatschappelijkheid van de ruimte. Het merendeel van de actoren in het vakgebied waren geconcentreerd op centrale stadslocaties, dicht bij de sociale ruimten die door de jongeren, voornamelijk studenten, worden bezocht en die de doelgroep vormen (d.w.z. de universitaire faculteiten, bars en cafés). Verder conceptualiseer ik door de presentatie van verschillende case studies breed en losjes gebruikte termen, zoals underground press, alternative, press, counterculturele media. Ook laat ik zien hoe in deze tijd vanwege het institutionele anticommunisme (tot 1974) veel intellectuelen betrokken waren bij de uitgeverij (bijvoorbeeld als drukker, uitgever, huis-aan-huisverkoper) vanwege het verbod om in diverse andere sectoren van de economie te werken. Dit in combinatie met de populariteit van de politieke uitgeverij leidde ertoe

dat een aantal vakuitgevers in de onderzochte periode betrokken waren bij de politieke uitgeverij.

In hoofdstuk 2 pas ik de theorie van Thompson toe om aan te tonen dat de politieke uitgeverij in Griekenland in de lange jaren zestig een op zichzelf staand publicatievakgebied was. Het bovengenoemde belangrijke argument van deze stelling wordt in dit hoofdstuk in theoretische termen gepresenteerd; dat er een apart publicatievakgebied bestond, blijkt uit het belang van het symbolische kapitaal en de virtuele afwezigheid van economisch kapitaal, waardoor het een anomalie is in het vakgebied van de handelsuitgeverij. In tegenstelling tot de conventionele deel-deelvakgebieden van de handelsuitgeverij heeft de politieke uitgeverij vrijwel geen invloed gehad op het economisch kapitaal. Ook andere vakgebieden van de uitgeverij worden niet op dezelfde wijze beïnvloed door de historische context als de politieke uitgeverij. Uiteraard hebben de bijzondere omstandigheden van tijd en ruimte in meer of mindere mate invloed op alle publicatievakgebieden. De technologische vooruitgang, de toegenomen geletterdheid en levensstandaard of de toename van het aantal deelnemers aan het hoger onderwijs hebben allemaal invloed op de manier waarop een publicatievakgebied of -subvakgebied zich zal ontwikkelen. In het geval van het Griekse politieke publicatievakgebied hebben de historische tijd en context echter niet alleen de ontwikkelingen beïnvloed - ze hebben het vakgebied zelf gecreëerd. Ik stel dat de opkomst van de sociale bewegingen in de lange jaren zestig in Griekenland en de daarmee gepaard gaande politisering van de "babyboomers" van vandaag essentieel waren voor de opkomst van het vakgebied, terwijl het einde van de lange jaren zestig en de neergang van dezelfde sociale, culturele en politieke bewegingen het vakgebied tot een einde brachten.

In hoofdstuk 3 ga ik dieper in op de dialectiek van vorm en inhoud van gepubliceerde werken binnen het politieke publicatievakgebied aan de hand van case studies. Ik argumenteer dat de vorm, zoals in de grafische vormgeving en de materiële kwaliteit, rechtstreeks verband hield met het symbolische kapitaal, en het symbolische kapitaal was - zoals ik heb betoogd - van overkoepelende betekenis in het politieke publicatievakgebied. Er zijn twee verschillende patronen of publicatiepraktijken naar voren ge-

komen met betrekking tot de verschillende vorm van de periode. Het eerste was het kopiëren van originelen in een poging om het symbolische kapitaal dat erin zat te benutten en over te dragen van de uitgever, de auteur of de titel van het origineel naar de gekopieerde werken. Het tweede patroon was de productie van goedkope edities uit de eerste hand met een opzettelijk slechte esthetiek wanneer er in het origineel geen symbolisch kapitaal aanwezig was dat via kopiëren zou kunnen worden overgedragen.

In het vierde en vijfde hoofdstuk wordt de case study van de dissertatie in detail uitgediept: *Istorikes Ekdoseis*, een Griekse uitgeverij die prominent aanwezig was in de lange jaren zestig. Alvorens verder te gaan met *Istorikes Ekdoseis* wordt zowel het Chinese beleid ten aanzien van de buitenlandse pers als het gebruik van pers en uitgeverij gedurende de lange jaren zestig binnen de internationale revolutionaire bewegingen besproken. Dit is noodzakelijk omdat men het politieke publicatievakgebied niet volledig kan begrijpen als het mondiale aspect wordt verwaarloosd. Verschillende politieke stromingen ontwikkelden een gevoel van universaliteit, zowel in termen van overtuigingen als in termen van de bewegingen die ze voorstonden. De uitwisseling van literatuur--vertalingen, het plaatsen van artikelen of het uitgeven van werken van kameraden uit de hele wereld--tussen "ware gelovigen" in verschillende landen was in die tijd een gangbare praktijk, en in werkelijkheid was het niets anders dan het uitgeven van de belichaming van de perceptie deel uit te maken van een globaal revolutionair project.

Istorikes Ekdoseis is een van de weinige politieke uitgeverijen die gedurende de hele periode actief is geweest, met uitzondering van de zeven jaar van het militaire bewind van 1967 tot 1974. De ideologische beweegredenen van de oprichters en medewerkers van *Istorikes Ekdoseis* gedurende haar werking en haar zeer politieke en ideologische inhoud, alsook het feit dat zij gedurende de hele lange jaren zestig opereerde, zijn voldoende redenen om *Istorikes Ekdoseis* te selecteren als een representatieve case study van het Griekse politieke publicatievakgebied. Deze twee hoofdstukken bestrijken respectievelijk de eerste en tweede operationele periode van *Istorikes Ekdoseis* (d.w.z. pre- en postjunta) en bevatten zowel een beschrijving van de publicatieactiviteit op zich als een toepassing van de theorie

van het publicatievakgebied. Om de geschiedenis van dit uitgeversproject te reconstrueren en het te positioneren binnen het politieke publicatievakgebied, werd een reeks methodologische en onderzoeksinstrumenten gebruikt. Elementen van Bourdieu's vakgebiedstheorie--met name zoals gewijzigd door Thompson--zijn van cruciaal belang geweest voor de onderbouwing van het onderzoekskader. De focus op één enkele uitgever moet worden gezien als een microhistorische benadering, die wordt gebruikt om de argumenten met betrekking tot het grotere verhaal te ondersteunen en te onderbouwen. In die zin is het geen poging om het onderzoek in te krimpen, omdat dit in tegenspraak zou zijn met de lange jaren zestig benadering, die zelf een kernelement van het onderzoekskader vormt. Deze twee hoofdstukken combineren dus in zekere zin de kern van de eerste twee hoofdstukken van de dissertatie: een historisch verhaal waarin de theorie van het publicatievakgebied wordt toegepast om het vakgebied te reconstrueren en tegelijkertijd de onderscheidende kenmerken ervan te bepalen.

De conclusies die volgen zijn een samenvatting van de belangrijkste argumenten van het proefschrift. Deze zijn:

1. Het politieke uitgeverijwezen in Griekenland vormde in de lange jaren zestig een onderscheidend publicatievakgebied.
2. Een fundamenteel kenmerk van dit vakgebied is de centraliteit van het symbolische kapitaal. Deze vorm van kapitaal staat niet alleen in het hart van elke deelnemer in het vakgebied, maar ook van het vakgebied zelf. De neergang van het symbolische kapitaal is nauw verweven met de neergang van ideologische en politieke stromingen in die tijd. Dit verval bracht niet alleen de politieke uitgevers op de knieën, maar dwong de meeste van hen ook om te sluiten of te migreren naar andere publicatievakgebieden, en zo te veranderen in relikwieën van een eens zo levendige en bloeiende publicatieruimte.
3. Een ander fundamenteel kenmerk dat dit publicatievakgebied onderscheidt van de handelsuitgeverij is de relatieve onbeduidendheid van het economisch kapitaal. Men zou kunnen denken dat dit te wijten is aan de zeer reële schaarste aan financiële middelen waarover de spelers in het vakgebied beschikken. In werkelijkheid is deze schaarste aan financiële middelen niet de reden voor de onbeduidendheid van

het economisch kapitaal. De belangrijkste reden hiervoor was politiek, en niet economisch, aangezien het publiceren vooral werd gezien als een politieke taak of plicht. Omdat individuen naar het vakgebied werden gedreven door een gevoel van politieke plicht, namen ze het werk op zich, zelfs als ze er niet bijzonder geschikt voor waren en er weinig aandacht was voor de monetaire compensatie.